

Бібліографічний список

1. Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF03270.html.
2. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарська звітність як інформаційне джерело для ефективного управління підприємством / Л.В. Гуцаленко // Економіка АПК. — 2004 — №4. — С. 64-68
3. Гуцаленко Л. В. Обліково-контрольне забезпечення в управлінні виробництвом кормів / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, Л. А. Чудак. — Київ: КНЕУ, 2016. — 187 с.
4. Коцупатрий М. М. Внутрішньогосподарський контроль: організаційні аспекти та класифікаційні ознаки / М. М. Коцупатрий, У. Гуцаленко. // Економічний аналіз. — 2010. — №6. — С. 433–436.
5. Маренич Т.Г. Внутрішньогосподарська звітність агроформувань у системі управління виробництвом /Т.Г. Маренич // Економіка АПК. — 2008. — № 9. — С 82 -88.
6. Сторожук Т. М. Внутрішньогосподарська звітність підприємства [Електронний ресурс] / Т. М. Сторожук. — 2012. — Режим доступу до ресурсу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=40500>.

УДК 657.1

Чмир С.О.

аспірант кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК
(ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»)

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО ОБЛІКУ В СВИНАРСТВІ

АНОТАЦІЯ. У статті досліджено порядок і напрямки удосконалення внутрішньогосподарського обліку в свинарстві.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: свинарство, облік, біологічні активи, біологічні перетворення.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Свинарство, як одна з галузей тваринництва, відіграє важливу роль у забезпеченні населення країни продуктами харчування. Облік на свинарських підприємствах має певні особливості, які пов'язані з технологією виробництва готової продукції, що отримується в процесі біологічних пе-

ретворень біологічних активів, що впливає на його організацію. Для прийняття своєчасних рішень з метою забезпечення ефективної діяльності підприємств необхідно використовувати інформацію, одержання якої забезпечує система внутрішньогосподарського (управлінського) обліку. Це, в свою чергу, обумовлює потребу у подальшому вдосконаленні системи обліку, що забезпечує оперативною інформацією внутрішніх користувачів, яка необхідна для прийняття рішень в процесі управління виробництвом продукції свинарства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розвитку внутрішньогосподарського (управлінського) обліку у сільському господарстві присвячено наукові праці О.О. Довжик [1], Н.С. Ліба [3], В.Б. Моссаковський [4], Н.В. Тлущкевич [6] та інші. Однак, переважна більшість наукових праць цих вчених присвячена або проблемам впровадження внутрішньогосподарського (управлінського) обліку в цілому у сільському господарстві, або частко — в рослинництві. Проблема створення системи внутрішньогосподарського (управлінського) обліку в тваринництві, зокрема в свинарстві, з урахуванням специфіки галузі та технологічних особливостей виробництва продукції свинарства практично не досліджена і потребує подальшого вивчення.

Формулювання мети і завдання дослідження. Метою дослідження є висвітлення питань, пов'язаних з удосконаленням внутрішньогосподарського обліку в свинарстві.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В своєму дослідженні А.П. Панадій охарактеризував у цілому стан управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах України як задовільний. При чому, для розвитку цієї складової бухгалтерського обліку в зазначених суб'єктах господарювання необхідною є розробка комплексу науково-освітніх та методичних заходів та матеріалів, які сприятимуть розвитку традиційних елементів обліку, спрямованих на задоволення потреб управління, та впровадженню нових інструментів, які сприятимуть і полегшенню роботи бухгалтерів, і наданню управлінському персоналу детальної, своєчасної та затребуваної інформації про стан справ на підприємстві [5, с. 53].

На думку Н.С. Ліби запровадження управлінського обліку в підприємствах України вимагає висвітлення трьох моментів: по-перше, уточнення функцій управлінського обліку та виконавців; по-друге, формування інформації про понесені підприємством витрати на операційні потреби, вихід продукції та результати діяльності; по-третє, здійснення організаційних заходів [3].

Облік і розподіл витрат за групами посилює контрольні функції управління процесом виробництва та має важливе значення при застосуванні бюджетування.

У зв'язку з тим, що процес виробництва передбачає функціонування біологічних активів, на які істотно впливають природні фактори, виникає ряд складнощів у здійсненні контролю за витратами у тваринницьких підрозділах.

Зокрема, серед них В.Б. Моссаковським виділено, зв'язок між витратами та виходом продукції не є чітко визначений. У свинарстві, наприклад, витрати кормів важко узгоджувати з очікуваним виходом продукції. Спричинено це тим, що значна кількість спожитого корму визначається потребами тварин на підтримання її життєдіяльності, а решта — на вироблення продукції [4].

Свинарським підприємствам, через технологічні особливості вирощування свиней, характерних значний рух поголів'я тварин як в межах одного структурного підрозділу, так і між різними фермами (дільницями), а також з однієї статеві-вікової групи до іншої, на відміну від інших галузей тваринництва.

Зміни у структурі поголів'я свиней у структурних підрозділах (дільницях, фермах) та в цілому по підприємству мають великий вплив на витрати виробництва продукції свинарства. Через це виникає нагальна потреба в отриманні оперативної інформації про наявне поголів'я та його рух в структурних підрозділах, між ними та за межі підприємства.

Для вирішення цього завдання в системі внутрішньогосподарського (правлінського) обліку необхідно формувати оперативну звітність про наявність і рух поголів'я тварин, основні виробничі показники в розрізі структурних підрозділів та в цілому по підприємству за відповідний звітний період (день, місяць, квартал, рік).

З цією метою на підприємстві може формуватися інформація про основні виробничі показники в свинарстві, яка міститиме такі дані:

1. Наявність поголів'я, голів:

в тому числі:

кнурів;

свиноматки;

ремонтний молодняк (для племінних ферм);

поросята відлучені;

поросята до відлучення;

свині на відгодівлі (з них — дорослі).

2. Спаровано, голів (в тому числі від штучного парування).

3. Опоросилось, голів (в тому числі від штучного парування).

4. Оприбутковано поросят, голів (в тому числі від штучного парування):

кількість поросят на 1 опорос, голів.

5. Відлучено свиноматок, голів.

6. Відлучено поросят, голів:

кількість відлучених поросят на 1 свиноматку, голів.

7. Загинуло поросят до відлучення, голів:

частка поросят, що загинули, %.

8. Загинуло поросят відлучених, голів:

частка поросят, що загинули, %.

9. Переведено на контрольне вирощування (для племінних ферм).

10. Ведено в основне стадо власного ремонту, голів.

11. Загинуло тварин основного стада, голів.

12. Вибракувано з основного стада, голів.

13. Переведено на відгодівлю, голів.

14. Загинуло свиней на відгодівлі, голів.

15. Реалізовано поросят відлучених.

16. Реалізовано свиней на відгодівлі (на м'ясо), голів.

17. Реалізовано племінного молодняка, голів.

18. Реалізовано вибракуваних з основного стада тварин, голів.

В подальшому, на підставі даних, отриманих в процесі ведення управлінського обліку, можуть розроблятися заходи щодо контролю виконання планових завдань структурними підрозділами підприємства і визначатися ефективність організаційно-технічних заходів з розвитку та вдосконалення виробництва [1].

Крім того, одним із напрямків удосконалення внутрішньогосподарського (управлінського) обліку у свинарських підприємствах є вирішення завдання, пов'язаного з автоматизації облікового процесу та внутрішньогосподарського планування (бюджетування) шляхом застосування комп'ютерної техніки та обчислювальних мереж, впровадження обміну інформацією між структурними підрозділами у вигляді структурованих наборів даних. Це, в свою чергу, покращить доступ до інформації, координацію діяльності роботи підрозділів і вирішить значне коло внутрішніх управлінських проблем підприємства.

Висновки і перспективи досліджень у даному напрямку. В результаті дослідження було встановлено, що система внутрішньогосподарського (управлінського) обліку потребує врегулювання та гармонізації підходів до його організації на свинарських підприємствах з урахуванням технологічних особливостей вирощування свиней. Створення системи оперативної внутріш-

ньої звітності про кількісні та якісні показники вирощування свиней, рух наявного поголів'я дозволить сільськогосподарським підприємствам здійснювати управління витратами виробництва продукції свинарства шляхом прийняття своєчасних управлінських рішень.

Бібліографічний список

1. Довжик О.О. Управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: особливості побудови / О.О. Довжик, С.А. Гаркуша // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки. — 2014. — № 4. — С. 124-135.
2. Іванюта П.В., Левченко З.М. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік у виробничих підрозділах сільськогосподарських господарюючих суб'єктів: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 368 с.
3. Ліба Н.С. Деякі аспекти управлінського обліку у сільському господарстві / Н.С. Ліба // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. — 2014. — Вип. 2 (2). — С. 122-124.
4. Моссаковский В.Б. Управлінський облік та його особливості у сільському господарстві / В.Б. Моссаковский, С.Я. Бублик // Облік і фінанси в АПК. — 2006. — № 1. — С. 129-138.
5. Панадій О.П. Стан управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах (на прикладі товаровиробників Київщини) / О.П. Панадій // Облік і фінанси. — 2016. — Вип. 1 (71). — С. 45-55.
6. Тлущкевич Н.В. Історичні аспекти внутрішньогосподарського обліку в сільському господарстві / Н.В. Тлущкевич // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). — 2013. — № 1(2). — С. 343-350.

УДК 631.95:338.432

Шевченко Юрій Андрійович,

ст. викладач кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК
(ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»)

РОЛЬ ЯКОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ВИКОРИСТАННЯМ КОРМІВ

АНОТАЦІЯ. У статті досліджено поняття якості облікової інформації. Розглянуто чинники та показники, які характеризують якість інформації в обліку та фінансовій звітності. Вивчено вплив методу оцінки вибуття запасів на обґрунтованість прийняття рішень.